

سرکنوکلری جمهوری اسلامی ایران
آکتائو

موضوع:

وضعیت بازار سیمان ایران در آکتائو - قزاقستان

۱- مقدمه:

ممنوعیت واردات سیمان در آکتائو سرانجام پس از گذشت حدود ۶ ماه به پایان رسید و اجازه ورود سیمان ایران از سوی مقامات قزاقستان صادر گردید. عدم حضور سیمان ایران با مقبولیت و کیفیت پذیرفته شده ای که دارد؛ در ابتدا موجب نارضایتی فعالین عرصه ساخت و ساز، تاجرین و نیز بنادر و شرکت های کشتیرانی شد. اکنون با گذشت بیش از ۶ ماه، دو محموله سیمان ایران تخلیه شده است و سومین کشتی نیز در بندر در انتظار تخلیه می باشد؛ ولی در مدت زمان عدم حضور سیمان ایران در قزاقستان، تغییراتی در این بازار رخ داده است که حاکی از تلاش سیستماتیک جهت گرفتن بازار از سیمان ایران است.

۲- رفع مشکلات سیمان قزاقستان و بدست گیری بازار

در مدت بیش از ۶ ماه ممنوعیت واردات سیمان از کشورمان به قزاقستان دو کار عمده صورت پذیرفت که جبران مشکلات سیمان قزاقستان و بالتبع علاقمندی بنگاه های ساختمان سازی به سیمان ایران را به سمت سیمان قزاقستان معطوف سازد:

۲-۱- اقدام اول: بالا بردن سطح کیفیت

می‌دانیم که وجود کارخانه سیمان هیدلبرگ در غرب قزاقستان و حمایت دولت قزاقستان از این کارخانه دلیل ممنوعیت واردات سیمان خارجی به قزاقستان است. سیمان قزاقستان در بعد کیفیت توانایی رقابت با سیمان ایران را نداشته و همین امر موجب عدم اقبال شرکت‌های ساختمانسازی به صنعت سیمان قزاقستان بود؛ ولی در این مدت مسئولان سیمان هیدلبرگ با تمام وجود به جبران کیفیت سیمان بومی پرداختند. بر همین اساس، این شرکت با استخدام کارشناسانی در این حوزه توانسته است؛ با تولید برخی افزودنی‌های سیمان، سطح کیفیت و میزان چسبندگی آن را به حد استاندارد مورد تایید در قزاقستان برساند. گفتنی است در قزاقستان اگر سطح مقاومت سیمان به عدد ۳۵۰ برسد، کفایت می‌کند؛ عددی که در گذشته امکان دستیابی نداشت ولی اخیراً با افزودنی‌های شرکت هیدلبرگ از جمله سیلیس، سطح این مقاومت به بیش از واحد ۳۵۰ نیز رسیده است. همچنین کارخانه سیمان هیدلبرگ علاوه بر اینکه تولید خود را از مبدا با افزودنی‌های لازم عرضه می‌کند، ماده ضد یخ سیمان را نیز با محصولات خود همراه کرده است.

۲-۲- اقدام دوم: انعقاد قراردادهای طولانی مدت

علاوه بر این، صنعت سیمان قزاقستان طی مدت ۶ ماه انحصار در بازار توانسته است؛ با ممنوعیت واردات سیمان خارجی، عقد قراردادهای طولانی مدت با شرکت‌های ساختمانی در مقادیر بالا و اخذ ضمانت نامه‌های قوی بانکی؛ فعالین عمده عرصه ساخت و ساز را تا حدود زیادی به خود وابسته نماید. بر همین اساس اکثر صاحبان بنگاه‌های اقتصادی در عرصه ساخت و ساز وادار شده‌اند تا برای خرید طولانی مدت با شرکت سیمان هیدلبرگ قرارداد بسته و ضمانتنامه بانکی ارائه نمایند؛ که این شرایط عملاً خرید سیمان ایران را منتفی و با دشواری روبرو می‌سازد.

۳- ملاحظات:

- ۳-۱- بنا به اطلاعات دریافتی از منابع محلی، تاجرین و فعالین اقتصادی؛ وزیر صنایع و توسعه زیر ساخت کشور قزاقستان طی سفر هفته پیش خود به آکتائو به تاجران سیمان ایران پیشنهاد داده است؛ از تجارت سیمان دست کشیده و به فعالیت های تولیدی دیگر ورود نمایند. آقای بریک کمالیوف با اشاره به دوره ممنوعیت ۶ ماهه واردات سیمان، بر این موضوع نیز تاکید کرده است که احتمال برقراری مجدد این ممنوعیت وجود دارد، که در این صورت طولانی تر و چه بسا دائمی باشد.
- ۳-۲- بنا به گفته تاجرین سیمان ایران و با توجه به شرایط کنونی؛ مشخص است تلاش ها به صورت سیستماتیک در جریان است تا سیمان ایران از بازار قزاقستان خارج شود.
- ۳-۳- این رویه قزاقستان در قبال سیمان، احتمالاً درمورد سایر کالاها که تولید مشابه داخلی دارند نیز اعمال خواهد شد. از آنجا که معمولاً مقامات و مسئولین دولت قزاقستان نیز در طرح های بزرگ صنعتی و اقتصادی شراکت دارند و عمدتاً دارای سهام بوده و ذینفع می باشند از این صنایع حمایت می کنند.
- ۳-۴- با توجه به گفته های وزیر صنایع و توسعه زیرساخت دولت قزاقستان احتمال ممنوعیت دوباره واردات سیمان به قزاقستان برای دوره ای طولانی تر و شاید به صورت دائمی وجود دارد.
- ۳-۵- مشکلات مربوط به دریافت مجوز کیفیت و استاندارد قزاقستان برای تاجرین سیمان ایرانی کماکان وجود دارد و تنها تعداد محدودی از تاجرین ایرانی موفق به دریافت این مجوز برای واردات سیمان ایران به قزاقستان شده اند.